

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

с. Большие Меми

19.03.2024

11

Салым тұләүчелөргө һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча административ регламентны раслау турында

Россия Федерациисе Салым кодексының 34.2 ст., «Россия Федерацииндә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 ст.нигезендә, Югары Ослан муниципаль районының Олы Меми авыл жирлеге Башкарма комитеты.

КАРАР БИРӘ:

1. Расларга:

Салым тұләүчелөргө һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча административ регламентны (1 нче күшүмтә).

2. Өлеге каарны Татарстан Республикасының хокукий мәғълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында (<https://verhniiy-uslon.tatarstan.ru/>) урнаштырырга.

Югары Ослан муниципаль районының
Олы Меми авыл жирлеге башлығы

Г.А. Фомина

Олы Меми авыл жирлеге Башкарма комитетының 2024 елның 19 мартаңдагы 11 номерлы каарына күшүмтә

Салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча административ регламентны

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актлар куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтү буенча административ регламентны (алга таба - административ регламент) - Олы Меми авыл жирлеге Башкарма комитетының (алга таба - жирлек администрациясе) - салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча жирлек администрациясенә килгән мөрәжәгатьләргә язмача аңлатмаларны карау һәм әзерләү буенча муниципаль хезмәтне башкарганда гамәлләрнең (административ процедураларның) стандартын, составын, вакытын һәм эзлеклелеген билгели.

1.2. Норматив хокукий актларның реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып чыгару чыганакларын күрсәтеп, муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры җайга сала торган норматив хокукий актлар исемлеге:

- Россия Федерациясе Конституциясе ("Российская газета", 25.12.1993, N 237);
- "Россия Федерациясе Салым кодексы (беренче өлеш) ("Россия Федерациясе законнары жыентығы", 03.08.1998, N 31, 3824 ст);
- "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 N 131-ФЗ Федераль законы ("Россия Федерациясе законнары жыентығы", 06.10.2003, N 40, 3822 статья);
- "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 27.07.2010 N 210-ФЗ Федераль законы ("Россия газетасы", 30.07.2010, N 168).

1.3. Гариза бирүчеләрнең тасвиrlамасы.

Муниципаль хезмәт күрсәткәндә гариза бирүчеләр булып Россия Федерациясе гражданнары, юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар тора, (моңа дәүләт органнары һәм аларның территориаль органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары органнары һәм аларның территориаль органнары, жирле үзидарә органнары керми), шулай ук Россия Федерациясе халықара шартнамәләрендә яисә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклар керми (алга таба - мөрәжәгать итүче).

Мөрәжәгать итүчеләр исеменнән, муниципаль хезмәт күрсәткәндә, шул исәптән гариза биргәндә (юллама биргәндә), Россия Федерациясе законнары нигезендә яисә гариза бирүчеләргә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гариза бирүчеләр исеменнән муниципаль хезмәт күрсәткәндә (алга таба - вәкаләтле вәкил) чыгыш ясау вәкаләтләре бирелгән затлар чыгыш ясый ала.

1.4. Муниципаль хезмәт күрсәтү кагыйдәләре турында мәгълүмат бирү тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәтү кагыйдәләре турында мәгълүмат Олы Меми авыл жирлеге администрациясенең рәсми сайтында, мәгълүмат стендында телефон һәм почта элемтәсе чараларын, электрон почта чараларын кулланып гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәт күрсәтү турындагы гаризалар турыдан-туры Олы Меми авыл

жирлеке администрациясе аша яисә электрон почта аша жибәрелә.

Жирлек администрациясе Татарстан Республикасы, Югары Ослан районы, Олы Меми авылы, Яшыләр урамы, 19 йорт адресы буенча урнашкан.

Олы Меми авыл жирлеке администрациясе белгечләре тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча кызыксынучы затларны кабул итү режимы: дүшәмбәдән пәнҗешәмбегә кадәр 08.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр, 12.00 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр тәнәфес.

Эш көне булмаган бәйрәм көненә кадәр муниципаль хезмәт 08.00 дән 15.00 сәгатькә кадәр, 12.00 дән 13.00 сәгатькә кадәр тәнәфес белән күрсәтелә.

Телефоннар: 8(843)36-0-32.

Муниципаль хезмәт күрсәту турында мәгълүматны үз эченә алган рәсми сайлар адреслары: verhniy-uslon.tatarstan.ru

1.5. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат алу тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәту процедурасы турында мәгълүмат түбәндәгеләрдән алынырга мөмкин:

- шәхсән мәрәжәгать иткәндә;
- почта, телефон әлемтәсе һәм электрон почта чараларын кулланып;
- мәгълүматны администрациянең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән;
- жирлек хакимиятенең мәгълүмат стенды белән.

Язма мәрәжәгатькә жавап бирү вакыты, шул исәптән электрон документ рәвешендә, язма мәрәжәгатьне теркәү вакытыннан утыз календарь көннән артмаска тиеш.

Язма мәрәжәгатьләр буенча мәгълүмат биргәндә, шул исәптән электрон документ формасында, кызыксынучы затка куелган сорауларга төгәл һәм аңлаешлы жавап бирелә, жавапны әзерләгән белгечнең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы булганда) һәм телефон номеры күрсәтелә. Мәрәжәгатькә язылган жавап почта аша кызыксынучы затка яки мәрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресына жибәрелә.

Телефон шалтыратуларына жавап биргәндә вазыйфаи затлар мәрәжәгать итүчеләргә муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча жентекләп хәбәр итәләр. Телефон шалтыратуга жавап граждан шалтыраткан торак пункт администрациясенең исеме, телефон шалтыратуын кабул иткән авыл жирлеке администрациясе белгече фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (соңғысы булганда) турында мәгълүммәттән башланырга тиеш Звонок алган белгечкә куелган сорауларга мәстәкыйль жавап бирү мөмкин булмаган очракта, телефон шалтыравы башка вазыйфаи затка адреслана (жибәрелә) яки мәрәжәгать иткән кешегә тиешле мәгълүмат алыша мөмкин булган телефон номеры хәбәр итәлә.

1.5.1. Муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча мәгълүмат урнаштыру тәртибе, рәвеше һәм урыны.

Хакимиятнең рәсми сайты verhniy-uslon.tatarstan.ru, торак пункт хакимиятенең мәгълүмат стенды, тәбәк дәүләт мәгълүмат системалары Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) реестры һәм порталы түбәндәгә мәгълүматны үз эченә ала:

- жирлек администрациясенең әш урыны һәм графигы, шулай ук күрсәтелгән мәгълүматны алу ысууллары турында;

- муниципаль хезмәтне турыйдан-турый курсәтүче жирлек администрациясе белгеченең белешмә телефоннары турында;

- «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә һәм аның электрон почтасы адресында жирлек администрациясенең рәсми сайты адресы турында;

- дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталының, Бердәм дәүләт

һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталының адреслары турында;

- муниципаль хезмәт күрсәту турында мәгълүмат, муниципаль хезмәт күрсәту барышы турында белешмәләр алу тәртибе турында, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталыннан, Бердәм дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталыннан файдаланып;

- муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документлар исемлеге, аларның формасы, тутыру үрнәкләре, алу ысулы турында, шул исәптән электрон рәвештә;

- муниципаль хезмәт күрсәтүне җайга сала торган норматив хокукий актлардан өзөмтәләр.

II. Муниципаль хезмәт күрсәту стандарты

2.1. Муниципаль хезмәт исеме: салым түләүчеләргә һәм салым агентларына салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү (алга таба - муниципаль хезмәт).

2.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүче жирлек администрациясе исеме.

Муниципаль хезмәтне жирлек администрациясе белгече (алга таба - администрация белгече) бирә.

2.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнен нәтижәсе - салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язмача аңлатма.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәту срокы.

2.4.1. Мәрәжәгать итүчеләрнең салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча мәрәжәгатьләре тиешле мәрәжәгать кергән көннән алып утыз календарь көн эчендә администрация белгече тарафыннан үз компетенциясе чикләрендә карала. Администрация белгече карапы буенча күрсәтелгән срок, мәрәжәгать юллаган мәрәжәгать итүчегә хәбәр итеп, аны карау срокын озайту турында озайтылырга мөмкин.

2.4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору өчен Россия Федерациясе законнарында нигезләр каралмаган.

2.4.3. Муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсе булган документ адресатка почта адресы (электрон почта адресы) аша жибәрелә яисә имза салынган вакыттан алып 1 эш көне эчендә шәхсән тапшырыла.

2.5. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен хокукий нигезләр.

Муниципаль хезмәт күрсәту өлөгө административ регламентның 1 бүлгенинен 1.2 пунктында күрсәтелгән норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.6. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен тиешле хокукий актлар нигезендә таләп итөлө торган документларның (аларның күчермәләренен) тулы исемлеге.

2.6.1. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен мәрәжәгать итүче (юридик зат, физик зат, шәхси эшкуар) жирлек администрациясенә салымнар һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турында язма мәрәжәгать (алга таба - мәрәжәгать) жибәрә.

2.6.2. Муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәкле документлар исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен жирлек администрациясенә кергән мәрәжәгать итүченең салым һәм жыемнар турында муниципаль хокукий актларны куллану мәсьәләләре буенча язма аңлатмалар бирү турында (алга таба - мәрәжәгать) язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә бирелгән мәрәжәгате ирекле рәвештә бәян итегән.

2.6.3. Мәрәжәгать итүче үзенең язма мәрәжәгатендә мәжбүри тәртиптә тубәндәгеләрне күрсәтә:

- жирле үзидарә органы исеме, яки житәкченең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме (булган очракта), яки язма мөрәжәгать җибәрелгән тиешле кешенең вазифасы;

- оешманың исеме яки мөрәжәгатьне җибәргән гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булғанда);

- жавап җибәрелергә тиешле мөрәжәгать итүченең тулы почта адресы;

- мөрәжәгать итү эчтәлеге;

- затның имзасы;

- мөрәжәгать итү датасы.

Кирәк була калса, үзенең дәлилләрен раслауга мөрәжәгать итүче язма мөрәжәгатькә документлар һәм материалларны яки аларның күчермәләрен язып күя.

2.6.4. Юридик затның язма мөрәжәгате мөрәжәгать итүченең реквизитларын, даталарын һәм теркәлү номерын, тиешле документларны имзалау хокукуна ия житәкче яисә вазыйфаи зат имзасын куеп, бланкта рәсмиләштерелә.

2.6.5. Электрон документ формасында кергән мөрәжәгать әлеге административ регламентта билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә мөрәжәгать итүче үзенең фамилиясен, исемен, әтисенең исемен (булган очракта), электрон почта адресын, әгәр жавап электрон документ формасында җибәрелергә тиеш булса, һәм жавап язма формада җибәрелергә тиеш булса, почта адресын күрсәтергә тиеш. Мөрәжәгать итүче мондый мөрәжәгатькә электрон рәвештә кирәkle документларны һәм материалларны күшымта итеп бирергә яки күрсәтелгән документларны һәм материалларны яисә аларның күчермәләрен язма рәвештә җибәрергә хокуклы.

Администрациянең жаваплы заты шәхсән кабул иткәндә, мөрәжәгать итүче аның шәхесен раслаучы документ күрсәтә һәм үзенең телдән мөрәжәгатенең эчтәлеген бәян итә.

2.6.6. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән документлар һәм мәгълүмат тапшыруны яисә муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә барлыкка килә торган мәнәсәбәтләрне җайга сала торган норматив хокукий актлар белән тапшыру яисә гамәлгә ашыру каралмаган гамәлләрне башкаруны таләп итү тыела.

2.7. Муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Жирлек администрациясе тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр Россия Федерациясе законнары белән каралмаган.

2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдән түбәндәгә очракларда баш тартырга тиеш:

2.8.1. Әгәр язма мөрәжәгаттә мөрәжәгать җибәргән гражданның фамилиясе яки жавап җибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән булса, мөрәжәгатькә жавап бирелми.

2.8.2. Әгәр язма мөрәжәгатьнең тексты уқылмаса, мөрәжәгатькә жавап бирелми һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки вазифаи затка аларның компетенциясенә ярашлы рәвештә карауга җибәрелми, бу хакта мөрәжәгать теркәлгән көннән алыш җиде көн эчендә мөрәжәгать җибәргән гражданга, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы уқылышын мәмкин булса, хәбәр ителә.

2.8.3. Әгәр гражданның язма мөрәжәгатендә элек җибәрелгән мөрәжәгатыләр белән бәйле рәвештә аңа կүп тапкырлар язма жаваплар бирелгән сорай булса, һәм шул ук вакытта мөрәжәгаттә яңа дәлилләр яки шартлар китерелмәсә, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яки аңа вәкаләтле зат, бу мөрәжәгать һәм элек җибәрелгән мөрәжәгатыләр бер үк жирле үзидарә органына яки бер үк вазифалы кешегә җибәрелгән булса, чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсезлеге һәм әлеге мәсьәлә буенча граждан белән хат алышуны туктату турында карап кабул итәргә хокуклы.

Әлеге карар турында мөрәжәгатьне жибәргөн гражданга хәбәр ителә.

2.8.4. Әгәр дә мөрәжәгатьтә куелган сорауның асылы буенча дәүләт серен яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне фаш итмичә генә, мөрәжәгать жибәргөн гражданинга, күрсәтелгән белешмәләрне таратуның ярамаганлығына бәйле рәвештә, анда куелган сорауның асылы буенча җавап бирү мөмкинлеге булмау турында хәбәр ителә.

2.8.5. Әгәр мөрәжәгатьтә вазыйфай затның, шулай ук аның гайлә әгъзаларының, тормышы, сәламәтлеге һәм мәлкәте турында цензурасыз яисә мысыллы эйтелмәләр булса, мөрәжәгатьне анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм мөрәжәгать жибәргөн гражданинга хокук белән явызларча файдалануның ярамавы турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.8.6. Административ регламентның 2.8.1 - 2.8.5 пунктларында күрсәтелгән нигезләрдән тыш, электрон хәбәрләр формасында килгән мөрәжәгатьләрне караудан баш тарту өчен нигез булып авторның үзе турында дөрес булмаган мәгълүматны һәм (яки) җавап өчен адресны күрсәтүе дә тора ала.

2.8.7. Гариза бирүче, әгәр мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча җавап бирелмәсә, соңыннан бетерелгән очракта, жирлек администрациясенә мөрәжәгатьне яңадан жибәрергә хокуклы.

2.9. Муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән алына торган түләү күләме.

Муниципаль хезмәт түләүсез нигездә күрсәтелә.

2.10. Муниципаль хезмәт күрсәту турында гарызнамә биргәндә һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алганда чиратта көтүнең максималь срокы.

Муниципаль хезмәт күрсәту турында гарызнамә биргәндә һәм муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алганда чиратта көтү срокы 15 минуттан артмаска тиеш.

2.11. Гариза бирүченең муниципаль хезмәт күрсәту турындагы мөрәжәгатен теркәү вакыты.

Мөрәжәгать жирлек администрациясенә кергән вакыттан алып 1 эш көне эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

2.12. Муниципаль хезмәт күрсәтелә торган биналарга, көтү залына, муниципаль хезмәт күрсәту турындагы гарызнамәләрне тутыру урыннарына, аларны тутыру үрнәкләре булган мәгълүмати стендларга һәм һәр муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документлар исемлегенә, шул исәптән күрсәтелгән объектлардан инвалидларның файдалана алуын тәэмин итүгә карата таләпләр.

Бинага якын урнашкан территория, аларны урнаштыру өчен факттагы мөмкинлектән чыгып, парк урыннары белән жиһазландырылган булырга тиеш (шул исәптән инвалидларның транспорт чаралары өчен).

Муниципаль хезмәт күрсәту өчен бүләп бирелгән биналар санитария нормаларына һәм кагыйдәләренә туры килергә тиеш.

Мөрәжәгать итүчеләргә мәгълүмат бирү һәм мәгълүмат материаллары белән танышу өчен билгеләнгән урыннар документларны рәсмиләштерү мөмкинлеге өчен мәгълүмати стендлар, урындыklар һәм өстәлләр белән жиһазландырыла. Мәгълүмат стендлары турыдан-туры администрация белгеченең кабинеты (эш урыны) янында урнашырга тиеш.

Мәгълүмат стендларында, жирлек администрациясенең рәсми сайтында түбәндәге мәгълүмат материаллары урнаштырыла:

- муниципаль хезмәтне башкару мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлар турында белешмәләр;

- гаризаларның бланкларын тутыру үрнәкләре;

- гаризалар бланклары;

- администрация белгечләрен кабул итү адреслары, телефоннары һәм вакыты;
- администрация белгечләрен кабул итү сәгатьләре;
- муниципаль хезмәт күрсәту барышында кабул ителә торган гамәлләргә (гамәл кылмауга) карата шикаять белдерү тәртибе.

Гаризалар тузыру, гражданнарың шәхси кабул итүен көтү һәм уздыру урыннары урындыклар, өстәлләр белән жиһазландырыла, язма мәрәжәгатьләр язу өчен гариза үрнәкләре һәм канцелярия әсбаплары белән тәэммин ителә.

Мәрәжәгать итүчеләрне кабул итү өчен билгеләнгән кабинетлар, кабинетның номерын күрсәтеп, урындыклар, өстәлләр, канцелярия кирәк-яраклары, мәгълүмат тاكتалары (вывескалар) белән жиһазландырылган булырга тиеш.

Муниципаль хезмәт күрсәтүче вазыйфаи затның эш урыны компьютер техникисы һәм муниципаль хезмәт күрсәтүне тулы күләмдә оештырырга мөмкинлек бирә торган оргтехника чаралары белән жиһазландырыла.

"Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренә чыгу тәэммин ителә.

Муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэммин итү максатларында:

- административ бинага керү инвалидларга, кресло-коляскаларда файдаланучы инвалидларны да кертеп, тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэммин итүче пандуслар, махсус коймалар һәм перилалар белән жиһазланған булырга тиеш;
- шәхси кабул итү һәм шәхси кабул итү өчен бүлмәләр санитар-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормативларга туры килергә тиеш;
- аз мобиЛЬ килүчеләр файдалана алышлык һәм үзара бәйле функциональ процесс белән бәйле биналар үңайлылык өчен компактлы рәвештә бер дәрәҗәдә урнаштырыла;
- баскычлар, коридорлар, холллар, житәрлек яктыртылган кабинетлар;
- кафель женес һәм бусагалардан тыш женес япмалары;
- коридорлар һәм баскычлар буйлап йөргәндә диварлар буйлап күлтүксалар (тоткалар);
- заманча оештыру техникисы һәм телекоммуникация чаралары (компьютер, факсимиЛЬ элемәт h.b.);
- бактерицид лампалар;
- белешмә материаллар һәм кабул итү графигы булган стендлар;
- функциональ яктан үңайлыш, жиһазны дымлы эшкәртүгә дучар ителә торган;
- көтү урыннары саны факттагы йәкләнештән һәм административ бинаның мөмкинләреннән чыгып билгеләнә, ләкин биштән дә ким була алмый.

2.13. Муниципаль хезмәтнең үтәмлелеге һәм сыйфаты күрсәткечләре:

- хезмәт күрсәту турында мәгълүмат алуның төрле ысууллары булу;
- законнар таләпләрен һәм әлеге административ регламентны үтәү;
- артык административ процедураларны һәм административ гамәлләрне бетерү;
- мәрәжәгать итүчеләр тарафыннан тапшырыла торган документлар санын қыскарту;

- муниципаль хезмәт күрсәту срокын қыскарту;

- муниципаль хезмәт күрсәтүче администрация белгечләрен һәнәри өзөрләү;

- Бәек Ватан сугышы инвалидларына, креслода хәрәкәт итүче инвалидларга, терәк-хәрәкәт аппараты бозылган инвалидларга, ишетү, күрү сәләте бозылган инвалидларга чиратсыз хезмәт күрсәту.

2.15. Башка таләпләр, шул исәптән муниципаль хезмәтләрне электрон рәвештә һәм КФҮдә күрсәту үзенчәлекләрен исәпкә ала:

- муниципаль хезмәт алу өчен кирәкле документлар исемлеге турында, жирлек администрациясенең эш тәртибе, контакт телефоннары һәм мәрәжәгать итүчеләр

өчен башка контакт мәгълұматы түрінде мәгълұмattan файдалану;

- мөрәжәгать итүчеләр тарафынан муниципаль хезмәт алу өчен кирәкле гарызnamәне hәм башка документларны электрон рәвештә тутыру мәмкинлеге;

- мөрәжәгать итүче тарафынан мәгълұмат-телекоммуникация технологияләреннән файдаланып муниципаль хезмәт күрсәту түріндагы гарызnamәне бирү мәмкинлеге;

- мөрәжәгать итүче тарафынан муниципаль хезмәтне электрон рәвештә күрсәту түрінде гарызnamәне үтәу барышы түрінде белешмәләр алу мәмкинлеге;

- Мөрәжәгать итүче «бер тәрәзә» принцибы буенча гамәлдә булган Татарстан Республикасы территориясендә КФУдә булса, бер тапкыр КФУгә запрос жибәрү мәмкинлеге.

III. Муниципаль хезмәт күрсәту буенча административ процедураларның составы, әзлеклелеге hәм аларны үтәу тәртибенә таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре

3.1. Административ процедураларның әзлеклелеге.

Муниципаль хезмәт күрсәтүненең административ процедураларының әзлеклелеге түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- мөрәжәгатьне кабул итү hәм теркәү;

- мөрәжәгатьне карау;

- мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгатькә жавап әзерләү hәм жибәрү.

3.1.1. Мөрәжәгатьләрне кабул итү hәм теркәү.

Муниципаль хезмәт күрсәтүнене башлау өчен мөрәжәгать итүчедән администрациягә почта, факсимиль элемтә яисә электрон рәвештә керү нигез була.

Мөрәжәгать администрациягә кергән вакыттан алып 1 эш көне эчендә мәжбүри теркәлергә тиеш.

Мөрәжәгатьне кабул итү hәм теркәү өчен жаваплылыкны документларны кабул итү hәм теркәү өчен жаваплы белгеч йөртә.

Почта элемтәсе hәм факсимиль элемтә аша жибәрелгән мөрәжәгатьләр hәм аларны карау белән бәйле документлар башта документларны кабул итү hәм теркәү өчен жаваплы белгечкә жибәрелә.

Электрон почта аша кергән мөрәжәгатьләр көн саен басылып чыга hәм документларны кабул итү hәм теркәү өчен жаваплы белгеч тарафынан билгеләнгән тәртиптә администрация житәкчесе тарафынан гади язма мөрәжәгать буларак карау өчен рәсмиләштерелә.

Документларны кабул итү hәм теркәү өчен жаваплы белгеч беренчел әшкәртүне (корреспонденцияне адреслау дәреслеген, мөрәжәгать итүнен аерылғысыз өлеши булган барлық күшымталарның hәм башка документларның булуын, гражданың мөрәжәгате мәсьәләләренен әчтәлеген уку, билгеләү) hәм кергән корреспонденцияне теркәү журналында мөрәжәгатьләрне теркәүнен башкара.

Мөрәжәгать итүче мөрәжәгатьне кабул итү hәм документларны теркәү өчен жаваплы белгеч теркәгән вакыттан алып 1 эш көне дәвамында Административ регламентның 2.6 - 2.7 пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерү уздырыла.

Документлар күшымтасы түрінде күрсәтелгән мөрәжәгать кергәндә, документлар кабул итү hәм теркәү өчен жаваплы белгеч тиешле документларның булмавы түрінде акт төзи, ул мөрәжәгатькә беркетелә.

3.1.2. Мөрәжәгатьләрне карау.

Теркәлүнен үзгән язма мөрәжәгатьләр администрация белгеченә тапшырыла.

Администрация житәкчесе килгән вакыттан алып 2 әш көне эчендә аңа теркәлә торган документлар тексты белән танышу нәтижәләре буенча:

- мәрәжәгатьтә қуелган мәсьәләләрне карау администрация компетенциясенә керәме, дип билгели;
- мәрәжәгатьнең характерын, әш срокларын һәм аларны карау срокларын билгели;
- йөкләмәне үтәүчене билгели;
- йөкләмәләрнең үтәлешен һәм әйләнешне контролъгә алуны күя.

Жирлек администрациясе житәкчесенең карары булып анда қуелган сорауларның асылы буенча мәрәжәгать итүне карау йә мәрәжәгать итүчегә хат әзерләү турында, қуелган мәсьәләне карау жирлек администрациясе компетенциясенә кермәгән очракта қуелган сорауга җавап бирү мөмкинлеге булмау турында резолюция тора.

Документларны кабул итү һәм теркәү өчен җаваплы белгеч документларны жирлек администрациясе житәкчесеннән тапшырган (кергән) вакыттан алып 1 әш көне дәвамында гамәлдәге документлар белән бергә администрация белгеченә мәрәжәгать тапшыра.

3.1.3. Мәрәжәгатькә җаваплар әзерләү һәм җибәрү.

Администрация белгече мәрәжәгатьне карауны һәм җавап бирүне Административ регламентның 2.4.1 п. билгеләнгән срокларда әзерләүне тәэммин итә.

Администрация белгече кергән гаризаны карый һәм язма аңлатма бирә.

Сорауга җавап жирлек администрациясе житәкчесе яисә аны алмаштыручи зат имzasы белән гади, төгәл һәм аңлаешлы формада бирелә.

Жавапта шулай ук мәрәжәгатькә җавап әзерләү өчен җаваплы вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), телефон номеры күрсәтелә.

Мәрәжәгать итүченен мәрәжәгатенә җавапны вәкаләтле вазыйфаи заттан җавап алу вакытыннан алып 2 әш көнненнән дә артык булмаган вакытта жирлек администрациясе житәкчесе имзалый.

Жавапны имзалағаннан соң документларны кабул итү һәм теркәү өчен җаваплы белгеч, корреспонденцияне теркәү журналында җавап яза һәм адресатка поча аша җибәрә йә имза күйган вакыттан алып 1 әш көне эчендә адресатка шәхсән тапшыра.

Электрон документ формасында керә торган мәрәжәгатькә җавап электрон почта адресы буенча яисә мәрәжәгатьтә күрсәтелгән почта адресы буенча язма формада җибәрелә.

IV. Административ регламентның үтәлешен тикшереп тору рәвешләре

4.1. Жаваплы затлар тарафыннан административ регламентның нигезләмәләрен үтәүне һәм үтәүне агымдагы контролъдә тоту тәртибе.

Муниципаль хезмәт күрсәтугә таләпләрне билгели торган административ регламентның һәм башка хокукий актларның администрация белгече тарафыннан үтәлешенә агымдагы контроль жирлек администрациясе житәкчесе тарафыннан башкарыла.

Агымдагы контроль мәрәжәгатьләрне үтәу барышын оператив ачыклау, муниципаль хезмәт күрсәту өчен җаваплы башкаручы тарафыннан үтәлү предметына тикшерү үткәрү, әлеге Административ регламент нигезләмәләре, муниципаль хезмәт күрсәтугә таләпләрне билгели торган башка норматив хокукий актлар нигезләмәләрен оператив ачыклау юлы белән уздырыла.

4.2. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең сыйфаты тулылыгын планлы һәм планнан тыш тикшерүләрне гамәлгә ашыру тәртибе һәм чоры.

Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр уздырганда муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылығы һәм сыйфаты муниципаль хезмәт күрсәтүгә (комплекслы тикшерүләргә) бәйле барлык мәсьәләләр яисә аерым мәсьәләләр (тематик тикшерүләр) каралырга мөмкин. Тикшеру мөрәжәгать итученең конкрет мөрәжәгатенә бәйле рәвештә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Тикшерүләр үткәру сроклары жирлек администрациясе житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

4.3. Муниципаль хезмәтне үтәү барышында кабул ителә торган (башкарыла торган) каарлар һәм гамәлләр (гамәл кылмау) өчен затларның җаваплылығы.

Администрация белгечләре муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителә (башкарыла) торган үз каарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмаулары) өчен Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

4.4. Муниципаль хезмәтне, шул исәптән гражданнار, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан үтәүне тикшереп тору тәртибенә һәм рәвешләренә таләпләр.

Муниципаль хезмәт күрсәтүне администрациянең вәкаләтле затлары тарафыннан тикшереп тору дайми, һөрьяклы һәм объектив булырга тиеш.

Мөрәжәгатьләрне карауны аларның авторлары жирлек администрациясенә алышынан мәгълүмат нигезендә, шул исәптән башкаручыдан телефон аша тикшереп тора ала.

V. Муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, КФУнен, шулай ук аларның вазыйфаи затларның, муниципаль хезмәткәрләрнең, хезмәткәрләренең каарларына һәм гамәлләрене (гамәл кылмавына) карата судка кадәр (судтан тыш) тәртип

5.1. Мөрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) администрациянең һәм аның җаваплы затларның каарларына һәм гамәлләрене (гамәл кылмавына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять белдеру хокукуна ия.

5.2. Гариза бирүче шулай ук түбәндәге очракларда шикаять белән мөрәжәгать итә ала:

- муниципаль хезмәт күрсәтү түрүндагы гарызnamәне теркәү срокы бозылганда;
- муниципаль хезмәт күрсәтү срокы бозылганда;
- мөрәжәгать итүчедән документларны яисә мәгълүматны таләп иту яки муниципаль хезмәт күрсәтү өчен Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда аларны тапшыру яисә гамәлгә ашыру;

- муниципаль хезмәт күрсәтү өчен Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каарлган документларны мөрәжәгать итүчедән кабул итүдән баш тарту;

- федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенең бүтән норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда баш тарту нигезләре каарлмаган булса, муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тарту;

- муниципаль хезмәт күрсәткәндә мөрәжәгать итүчедән Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каарлмаган түләү таләп ителгәндә;

- муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсендә бирелгән документларда жибәрелгән басма хаталарны һәм хаталарны төзәтүдән баш тарту йә мондый төзәтүләрнен,

билгеләнгән срогын бозу;

- муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәләре буенча документлар бирү вакытын яисә тәртибен бозу;

- туктатып тору нигезләре федераль законнарда һәм алар нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясенең бүтән норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасының законнарында һәм башка норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган булса, муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору;

- муниципаль хезмәт күрсәткәндә гариза бирүчедән муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документларны кабул итүдән башта баш тартканда яисә, муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәклे документларны кабул итүдән баш тартканда яисә муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тартканда документларның яисә мәгълүматның булмавы һәм (яисә) дөреслеге күрсәтелмәгәндә "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законның 7 статьясының 1 өлешенең 4 пунктында каралган очраклардан тыш таләп итү.

5.3. Шикаять язма рәвештә кәгазь чыганакта, электрон рәвештә администрациягә, КФУ яки Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең КФУ гамәлгә куючысы булып торучы тиешле органына тапшырыла.

5.3.1. Администрациянең жаваплы затлары каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата шикаятьләр администрация башлыгы исеменә бирелә.

5.3.2. КФУхезмәткәре каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять тиешле КФУ житәкчесенә бирелә.

5.3.3. КФУ каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең құпфункцияле үзәкне гамәлгә куючы тиешле органды житәкчесенә бирелә.

5.4. Шикаятьне почта аша, факсимиль элемтә ярдәмендә, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәреннән, администрациянең рәсми сайтыннан, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан яки дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан файдаланып, КФУ аша җибәрергә мөмкин.

5.5. Гариза бирученең шикаятенде түбәндәгеләр булырга тиеш:

- муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның вазыйфаи затының яки каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирелә торган муниципаль хезмәткәрнең аталышы;

- мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), яшәү урыны турында белешмәләр - физик зат яки исеме, мөрәжәгать итүче - юридик зат урнашкан урын турында белешмәләр, шулай ук элемтә телефоны номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) һәм мөрәжәгать итүчегә жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

- муниципаль хезмәтне күрсәтүче органның, муниципаль хезмәтне күрсәтүче органның яки муниципаль хезмәткәрнең шикаять белдерелә торган каарлары һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) турында белешмәләр;

- Мөрәжәгать итүче муниципаль хезмәт күрсәтүче органның, муниципаль хезмәт күрсәтүче органның яки муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи затының каары һәм гамәле (гамәл кылмавы) белән килешми торган дәлилләр. Гариза бируче тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин.

5.6. Шикаятьне караган вазыйфаи зат тарафыннан аны теркәгән көннән алып

унбиш эш көне эчендә, ә мөрәжәгать итүчедән документларны кабул итүдән баш тарткан очракта йә жибәрелгән басма хаталарны һәм хаталарны тәзәткәндә яисә мондый тәзәтүләрнең билгеләнгән срокын бозуга карата шикаяты белдергән очракта - аны теркәгән көннән соң биш эш көне эчендә каралырга тиеш.

5.7. Шикаятыне карау нәтижәләре буенча жирлек башлыгы түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

- шикаяты, шул исәптән кабул ителгән каарны гамәлдән чыгару, жибәрелгән басмаларны һәм муниципаль хезмәт курсәту нәтижәсендә бирелгән документларда хаталарны тәзәтү рәвешендә, мөрәжәгать итүчегә түләту Россия Федерациясе норматив хокукий актларында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралмаган акчаларны кире кайтару рәвешендә, шулай ук башка рәвешләрдә канәгатьләндерелә;

- шикаятыне канәгатьләндерудән баш тарта.

5.7.1. Шикаятыне канәгатьләндерергә тиешле дип таныган очракта, мөрәжәгать итүчегә жавап итеп муниципаль хезмәт курсәткәндә ачыкланган хокук бозуларны кичекмәстән бетерү максатларында жирлек администрациясе гамәлләре турында мәгълүмат бирелә, шулай ук китерелгән уңайсызлыklar өчен гафу үтенәләр һәм мөрәжәгать итүчегә муниципаль хезмәт алу максатларында башкарырга тиешле алга таба гамәлләр турында мәгълүмат курсәтелә.

5.7.2. Шикаятыне канәгатьләндерелмәгән дип таныган очракта, мөрәжәгать итүчегә жавапта кабул ителгән каарның сәбәпләре турында дәлилле аңлатмалар, шулай ук кабул ителгән каарга шикаяты бирү тәртибе турында мәгълүмат бирелә.

5.8. Шикаятыне тикшерү барышында яисә нәтижәләре буенча административ хокук бозу яки жинаяты составы билгеләре ачыкланган очракта, вазыйфаи зат, административ регламентның әлеге бүлгегенең 5.6 пункты нигезендә шикаятыләрне карау вәкаләтләре бирелгән хезмәткәр булган материалларны кичекмәстән прокуратура органнарына жибәрә.

5.9. Административ регламентның әлеге бүлгегенең 5.7 пунктында курсәтелгән каар кабул ителгән көннең иртәгесеннән дә соңга калмыйча мөрәжәгать итүчегә язма рәвештә яки мөрәжәгать итүченең теләге буенча электрон рәвештә шикаятыне карау нәтижәләре турында дәлилләнгән жавап жибәрелә.

5.10. Мөрәжәгать итүчеләр өчен аларның судка кадәр (судтан тыш) гамәлләренә (гамәл кылмавына) һәм муниципаль хезмәт курсәту барышында кабул ителгән (башкарыла торган) каарларга карата хокуклары турында мәгълүмат жирлек администрациясенең рәсми сайтында һәм мәгълүмат стендларында урнаштырыла.